

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach, realizując założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U z 2019, poz. 1111) i Uchwały Nr XXXVI / 206 /2018 Rady Miejskiej w Radoszyce z dnia 28 marca 2018 w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny dla Gminy Radoszyce na lata 2018 -2020” zatrudnia asystenta rodziny, który podejmuje działania wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Pracując z rodziną asystent skupia się przede wszystkim na tym by dziecko pozostawało w rodzinie biologicznej jak najdłużej. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Wspieranie rodziny to zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzona była w formie:

- pracy z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, pomocy materialnej.

Zadania asystenta rodziny realizowane były zgodnie z przepisami ustawowymi i polegały przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Asystent rodziny zgodnie z ustawą pracuje z każdą kobietą w ciąży i jej rodziną (w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę) oraz rodzinami w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta. Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich na podstawie Postanowienia.

Praca z rodziną podejmowana była zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas działania pomocowe zmierzały do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej.

W 2019 roku asystent pracował z 10 rodzinami, w których było 26 dzieci, poniżej przedstawiona zostaje realizacja zadań w / g zaistniałych potrzeb w tych rodzinach;

Tabela zadań pracy z rodziną zrealizowanych w roku 2019.

Realizacja zadań w roku 2019		
L.p.	Nazwa zadania	Liczba rodzin
1.	pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych	10
2.	udzielanie pomocy rodzinom, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego	3
3.	wspieranie aktywności społecznej rodzin	10
4.	motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych	5
5.	udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	3
6.	wsparcie specjalistyczne	7
7.	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych	4
8.	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi	4
9.	Udzielenie wsparcia dzieciom w tym również udział dzieci w zajęciach rekreacyjnych	6
10.	prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci	10
11.	poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”	1

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

W Gminie Radoszyce utrzymuje się tendencja spadkowa, jeżeli chodzi o usługi asystenckie co przedstawia poniższa tabela.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Radoszyce w latach 2017-2019

Rok realizacji pracy	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych wsparciem	15	12	10
Ilość osób w rodzinie objętych wsparciem asystenta rodziny	58	47	40
Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	34	25	26

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

Tabela zadań z czynności administracyjnych asystenta rodziny zrealizowanych w 2019 roku.

Czynności administracyjne w roku 2019		
L.p.	Nazwa zadania	Liczba rodzin
1.	prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną	10
2.	dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku	10
3.	sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach	4
4.	Sporządzanie na wniosek innych instytucji opinii o rodzinie i jej członkach	2
5.	monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną	0
6.	współpraca z innymi podmiotami: - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny	10
7.	współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznana za niezbędną	4
8.	podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin	2

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach.

Zgodnie z Ustawą „Za Życiem” w 2019 r. asystent rodziny koordynował i wspierał 1 kobietę oraz jej rodzinę w czasie ciąży. Po urodzeniu dziecka zdrowego asystent rodziny kontynuował pracę wspierając, edukując i motywując do poprawy sytuacji rodziny.

Ponadto w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

W 2019 roku wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objętych zostało 10 rodzin (41 osób, w tym: 26 dzieci) w wymiarze średnio 2 godziny tygodniowo, w zależności od występujących problemów w rodzinie i ich natężenia.

Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym

bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny.

Tabela: Czas pracy asystenta z rodziną w roku 2019 :

Czas pracy asystenta rodziny z rodziną	
Czas pracy asystenta z rodzin	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
Do 3 m-cy	1
Powyżej 3 m-cy do 12 m-cy	1
Powyżej roku	8
łącznie	10

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

W 2019 roku asystent zakończył pracę z 3 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy z rodziną (1 rodzina) oraz zmianę miejsca zamieszkania rodziny poza terenem Miasta i Gminy Radoszyce (2 rodziny)

Tabela rodzin z którymi asystent rodziny zakończył współpracę:

Zakończenie współpracy asystenta rodziny z rodziną	
Przyczyna zakończenia współpracy	Liczba rodzin
ze względu na zaprzestanie współpracy z rodziną	1
osiągnięcie celów	0
brak efektów pracy	0
zmianę metod pracy	0
inne	2
łącznie:	3

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

W pieczy zastępczej w roku 2019 znajdowało się 5 dzieci z 3 rodzin. Z powodu zaprzestania współpracy z asystentem rodziny przez rodzica biologicznego i braku podjętych działań w celu powrotu 2 małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej tj. Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie. Na wniosek Zespołu powoływanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które monitorują i analizują sytuację rodzin pod kątem możliwości powrotu dzieci do naturalnego środowiska, asystent rodziny sporządzał opinię na temat rodzica biologicznego przebywającego na terenie Miasta i Gminy Radoszyce oraz jego zaangażowania w związku z możliwością powrotu dzieci do domu rodziców biologicznych.

W 2019 roku asystent rodziny uczestniczył w zespołach PCPR. Asystent rodziny sporządzał sprawozdania i opinie dotyczące 2 rodzin których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Odpłatność pokrywano za pobyt w pieczy zastępczej za 5 dzieci. W 2019 roku w 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 2 dzieci, w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku u Rodzinie przebywało 2 dzieci a w placówce opiekuńczo – wychowawczej 1 dziecko. Są to dzieci w różnym wieku.

Tabela: Wiek dzieci pozostających w pieczy zastępczej w 2019 roku

Wiek dzieci	Liczba dzieci
Do 3 lat	0 dziecko
Od 3 do 6 lat	1 dziecko
Od 6 do 12 lat	2 dzieci
Od 12 do 16 lat	1 dziecko
Powyżej 16 lat	1 dzieci

Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w 2019 roku poniósł koszt 50% na dwójkę z dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz 10% na 2 dzieci umieszczonych w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku u Rodzinie, oraz 30% na dziecko przebywające w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Całkowita kwota utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2019 r. wynosiła 25 236 zł.

Dzięki współpracy pracownika socjalnego z asystentem rodziny z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach rodziny współpracujące z asystentem rodziny są kierowane i konsultowane w specjalistycznych rodzajach wsparcia; w tym wsparcie prawne, zawodowe, psychologiczne i rodzinne w ramach działania PCPR Końskie, Punktu Konsultacyjnego w Radoszycach. Adresatami tych działań są także rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystają z indywidualnych porad specjalistów: prawnika, psychologa, specjalisty ds. uzależnień, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2019 roku ze specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 3 osoby objęte asystą rodzinną. Ponadto 2 osoby uczestniczyły w terapii dla osób uzależnionych lub współuzależnionych, a także korzystały z innych form wsparcia proponowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach. Osoby objęte asystą rodzinną zarówno dzieci jak i dorośli, korzystały też z pomocy Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Końskich, w tym wnioskowali o wydanie opinii o dziecku (2 osoby). W wyniku działań asystenta rodziny 1 osoba została skierowana i uczestniczyła w kursie zwiększającym kompetencje w ramach projektu „kompleksowe wsparcie aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia z terenu województwa świętokrzyskiego” o tematyce „Kucharz - dietetyk” oraz odbyła 3 miesięczny staż. W wyniku współpracy asystenta rodziny z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku 6 dzieci 3 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zostały zgłoszone i udały się na kolonie profilaktyczne, jak również 6 dzieci z 4 rodzin współpracujących z asystentem rodziny w roku 2019 zostały

zakwalifikowane na „Mikołajkowy Bal integracyjny dla dzieci niepełnosprawnych i z trudną sytuacją materialną”.

Współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym problemy rodzicielskie to jedno z zadań asystenta rodziny. Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracowali przede wszystkim z przedstawicielami:

1. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Końskich /w sprawach 6 rodzin,
2. Placówek oświatowych /8 rodzin,
3. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Końskich /3 rodziny,
4. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych / 1 rodzina,
5. Służb medycznych (np. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe) / 1 rodzina,
6. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich/1 rodzina,
7. Komisariatu Policji w Radoszycach lub Komendy Powiatowej w Końskich / 3 rodziny,
8. Placówek opiekuńczo –wychowawczych /1 rodzina,
9. Sądu, prokuratury /5 rodzin.
10. Ośrodka Szkolno – Wychowawczego / 1 rodzina

W 2019 roku przeprowadzono analizy, opracowania statystyczne i sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloproblemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalnego zachowania w trudnych okolicznościach. Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach zatrudniał w 2019 r. 1 asystenta rodziny na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy, posiadał on odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w realizacji zadań na podobnym stanowisku. W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, asystent rodziny w roku 2019 uczestniczył w 4 szkoleniach, realizowanych na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Kielcach w ramach projektu partnerskiego PN. „Bliżej rodziny – Szkolenia dla kadry systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Asystent rodziny uczestniczył w spotkaniach oraz konferencjach organizowanych przez Urząd Wojewódzki, Starostwo Powiatowe oraz Powiatowe Centrum Rodzinie, które miały na celu podniesienie umiejętności i wiedzy w/w. Ponadto asystent rodziny kontynuuje studia w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach (Rok V) na kierunku Psychologia oraz ukończył studia podyplomowe na kierunku przygotowanie pedagogiczne.

Obowiązujący w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radoszycach model pracy z rodziną objętą asystą rodzinną zakłada współpracę pracownika socjalnego i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły począwszy od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzie jakim jest plan pracy z rodziną), również poprzez pozostałe fazy: realizacji planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w planach pracy), a także w fazie monitorowania rodziny. Pracownik socjalny w początkowym etapie współpracy służy asystentowi, zarówno posiadaną wiedzą teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji – często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Jednak to pracownik socjalny podejmuje ostateczne decyzje w ważnych kwestiach dotyczących rodziny i wyznacza wspólne kierunki działań dla siebie i asystenta rodziny w zakresie realizacji działań, mających na celu wsparcie

potrzebujących rodzin. Współpraca pomiędzy pracownikami oparta jest na kompetencji, współpracy merytorycznej. Pracownik socjalny włącza asystenta rodziny w spotkania o charakterze interdyscyplinarnym celem nawiązania jak największej sieci kontaktów, która następnie stanowić będzie jego kapitał kompetencyjny. Współpraca obydwóch pracowników ma na celu wzajemne uzupełnianie się w zakresie posiadanych zasobów i podejmowanie jednolitego kierunku działań wobec adresatów pracy socjalnej. Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko wiedzę na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć jak najbardziej zadawalające wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie. W 2019 roku Gmina Radoszyce uczestniczyła w realizacji zadania publicznego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2019”, którego celem było wspomaganie i wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego w budowaniu systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny.

Na realizację tego programu pozyskano kwotę 17 334,00 zł, co pozwoliło częściowo pokryć koszty zatrudnienia asystenta rodziny. Całkowity koszt utrzymania asystenta rodziny za 2019 rok stanowił kwotę 44 139 zł.

Informację sporządziła;

Asystent rodziny

Ewelina Kowalewska